החנות מאחר לפנה

הסניף ה־24 של פלס בככר דיזנגוף תל־אביב. מצטיין בחלונות הראווה שלו התופשים את כל רוחב החזית. גם לאחר שעת הסגירה, שבע בערב, יכול הקורא לסקור דרכם את העיתון, הספר או מכשירי הכתיבה הרצויים.

כשמשקיפי האו"ם בעזה רוצים לדפדף בגליון ניוסוויק, או סאטרדי איבנינג פוסט האחרון הם עוברים את הגבול, נוסעים לאחת החנויות במרכז המסחרי של באר־שבע (המרוחקת 40 קילומטר) ורוכשים את העתון המעודכן ביותר. בשבוע שעבר לא התאפק אחד המשקיפים, הביע את דעתו למנהל החנות: „חבל שאין לכם שירות ישיר לעזה!" הוא לא ידע כי עד לפני 12 שנים היתה לחברה בעלת החנות שירות ישיר למקום רחוק יותר אף מעזה, היתה זאת שנת 1942 כאשר חברת פלס קיימה שניים מסניפיה במחנה הצבא הבריטי שברפיח.

לפני שחברת פלס, העוסקת בהפצת עתונים, ספרים ומכשירי כתיבה הגיעה לרפיח, כיסתה את הארץ ברשת סניפים שראשיתה בשנת 1933 ופעלה כמפיצה הראשונה והגדולה של העתונות המקומית. אותה שנה עלה ד"ר פאול ארנסברג ארצה. הוא גילה תופעה מדהימה לגבי יוצא מרכז אירופה. עתון חוצלארצי כמעט ולא ניתן להשיג, ובמידה שאפשר היה להשיגו, הופץ העתון שבועות וחדשים אחר הופעתו. ד"ר ארנסברג החליט לתקן את המעוות. לשים קץ להזנחה בייבוא ובהפצת העתונים.

הוא עודד סוחרים זעירים לפתוח קיוסקים לעתונים, נקט בסיסמה של כל עתון בכל מקום. כשראה כי הקמת קיוסקים אינה מספקת, נכנס למכירה קמעונאית בעצמו, הקים את סניפו השני, ב־1938, בנתניה. במשך חמש עשרה השנים הבאות הקים 23 סניפים, מנהריה עד באר־שבע, משדה התעופה לוד עד לאולם ההמתנה במלון המלך דוד, בירושלים.

בתקופה זו גדל גם מבחר עתוני פלס. בתחילה הסתפק בטיימס ובמנצ'סטר גארדיין, שנועדו לפקידים הבריטיים ולשכבה המשכלת ביישוב. משך הזמן הקיף את חשובי עתוני העולם, מהוולטווכה הצירכי עד לניו־יורק טיימס והניו־יורק הראלד טריביון, שמהדורתם הפאריסאית מגיעה לסניפים בארץ, בדרך האויר, לא יאחר יותר מאשר 24 שעות לאחר הופעתם.

הנהלת פלס: י. ברסלואר ליד אדריכל פנימי ג. שטרן, מנהל ראשי ד"ר פ. ארנסברג, י. גרינוולד וצ. אהרונסון עומדים בפתח הסניף החדש של חברת פלס.

השבוע רוכזה תשומת ליבו של פלס בערשו, תל־אביב, בה הקים את סניפו הראשון לפני עשרים ואחת שנה. בהגיע תור הסניף ה־24 של החברה הוחלט לפתחו בצפון תל־אביב, בככר דיזנגוף. משך שבועות עמלו אדריכל פנימי גד שטרן ו־14 בעלי מלאכות שונות, הקימו חנות נאה למופת. תאורה פלורסנטית ואצטבות בהירות־עץ הבטיחו את הרגשתו הנוחה של חובב הספר והעתון.

ספרי החנות כוללים, מלבד 500 הספרים השוויצים המעולים שקישטו בקיץ שעבר את הפינה המשוויצית "בתערוכת כיבוש השממה, ספרי טכניקה בכמעט כל השטחים ואת מבחר הספרות היפה מלך בשר ודם של משה שמיר ועד לתאור כיבוש האוורסט על־ידי ראש משלחת הכובשים, ג'ון האנט.

אין אלה ההצעות היחידות של סניף פלס החדש. לנוחיות לקוחותיו מוצעים גם מכשירי כתיבה (היקף שרותים זה לא הספיק לאחד הלקוחות הראשונים בחנות, גבר צעיר בן שבע שרכש עפרון ומחברת, אך הצטער מאד כשנודע לו כי בחנות פלס אי־אפשר להשיג גם מסטיק).

הצרכן הרוצה לרכוש ספר־כיס או את כל כתביו של חתן פרס ישראל, ש"י עגנון, יכול לבקר בחנות הנאה שתים עשרה שעות ביממה, משבע בבוקר עד שבע בערב. גם בשעות אחר הצהרים, בהן מתמלאת החנות בעלי מקצוע חפשיים הרוכשים תוספות לספריותיהם המקצועיות ואמהות המעניקות ספרי מתנות לילדיהן, אין צורך לחשוש מן הדחק.

פלס אינו מצטמצם בשרותים אלה. מכיוון שהוא רוצה לבוא לעזרת כל קונה, להקל עליו בכל, הוא מאפשר גם הזמנת ספרים מחוץ־לארץ, גם חתימה על עתוני חוץ־לארץ (הנשלחים ישר לבית החותם) וגם רכישת תעודות שי. שרות זה מאפשר לרכוש תעודות שי לספרים על כל סכום העולה על שתי לירות וחצי, מונע מנותן מתנה את הסיכון של הגשת ספר מיותר. במקום זה בוחר מקבל המתנה את המתנה הרצויה לו תמורת תעודת השי שבידו בכל סניפי פלס בארץ.

שלושים איש יכולים לנוע במרווח בחנות החדשה, בעת ובעונה אחת. מלבד מבחר ספרים ועיתונים מציעה החנות החדשה גם מכשירי כתיבה וצרכי משרד מעט נובע עד תיק מסמכים, הכל לפי רצון הקונה.

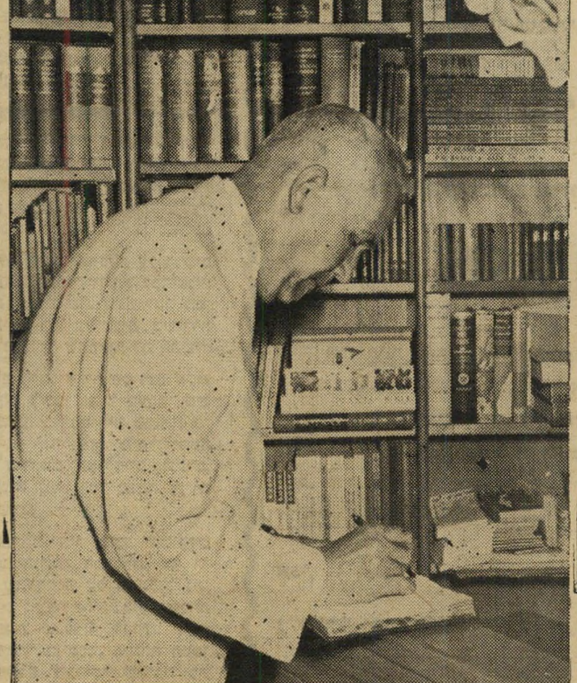

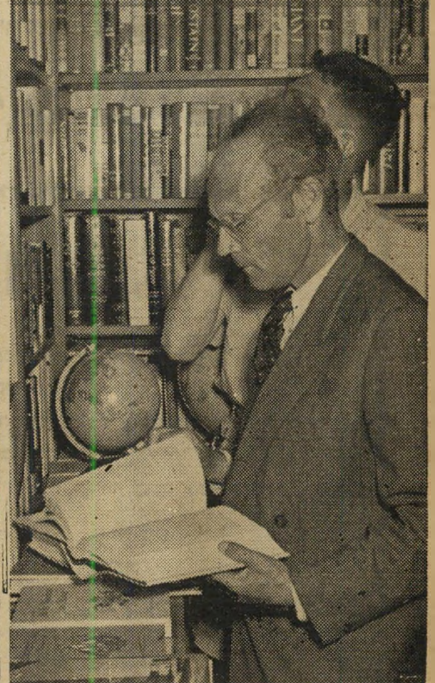

סופר ומו"ל, כישראל זמורה, איש מחברות לספרות, יודע ערכם של הספרים האחרונים בעברית, אנגלית, צרפתית, גרמנית ועוד שפות.

נספח התרבות של שגרירות ארצות־הברית, ד"ר מקגרייל, בפינה המדעית של החנות המקיפה־כל, מרפואה עד חקלאות, מפיסיקה עד הנהלת חשבונות, מחדשות תעופה אחרונות עד לתפריטי בישול.

עקרת בית מנצלת את שעות לפני הצהריים לא לטיול עם תינוקה בלבד. ביקור קצר ליד אצטבת העיתונים יקל עליה אח בחירת חומר קריאה מענין לשעות הפנאי.